

PROCES-VERBAL
al ședinței ordinare a Consiliului Regional pentru Dezvoltare Nord
din data de 12 februarie 2016

Total membri ai CRD Nord 48 persoane

Din ei prezenți: 33 persoane

Invitați:

Anatol USATÎI, vice ministru al dezvoltării regionale și construcțiilor,

Valerian BÎNZARU, șef direcția generală dezvoltare regională MDRC

Stela COROBCEANU, vicelider al echipei de consultanți GOPA II / GIZ

Petru VEVERIȚA, consultant național superior GIZ

Sergiu ROBU, consultant național GIZ în sectorul EE

Anatol BURCIU, consultant național GIZ în sectorul AAC

Ordinea de zi:

Timpul	Subiectul
09:30-10:00	Înregistrarea participanților
10:00-10:10	Cuvânt de salut <i>Dl Vasile BÎTCA, Ministrul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor</i> <i>Dl Ion LEUCĂ, Președintele CRD Nord</i>
10:10-10:15	Prezentarea agendei și a obiectivelor ședinței CRD Nord <i>Dl Ion LEUCĂ, Președintele CRD Nord</i>
10:15-10:40	Cu privire la audierea Raportului de activitate al ADR Nord pentru anul 2015 <i>Dl Ion BODRUG, Director ADR Nord</i> <i>Specialiștii ADR Nord</i>
10:40-10:55	Cu privire la audierea Raportului de implementare a SDR Nord 2010-2016 <i>Dl Pavel CURCOVICI, Specialist principal ADR Nord</i>
10:55-11:10	Cu privire la aprobarea Strategiei de Dezvoltare Regională Nord 2016-2020 <i>Dna Inga COJOCARU, Șef secția planificare strategică și programare ADR Nord</i>
11:10-11:25	Cu privire la aprobarea Planului de implementare a SDR Nord pentru anul 2016 <i>Dna Mariana CEBOTARI, Specialist principal ADR Nord</i>
11:25-12:05	Cu privire la audierea Raportului referitor la studiile de fezabilitate și lista Conceptelor de propuneri Viabile elaborate în baza PRS <i>Stela COROBCEANU, Consultant Național, GIZ</i> <i>Petru VEVERIȚĂ, Consultant Național Superior, GIZ</i>
12:05-12:20	Cu privire la inițierea procesului de elaborare a Programelor regionale sectoriale în domeniile turism și dezvoltare economică în RDN <i>Inga COJOCARU, Șef secția planificare strategică și programare ADR Nord</i>
12:20-12:30	Cu privire la rezultatele seminarului de instruire pentru membrii CRD Nord <i>Dna Ala CUCU, Specialist principal ADR Nord</i>
12:30-12:35	Concluzii, întrebări, răspunsuri <i>Dl Vasile BÎTCA, Ministrul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor</i> <i>Ion LEUCĂ, Președintele CRD Nord</i>
12:35	<i>Pauză de cafea</i>

Cuvânt de salut

Ședința CRD Nord a fost deschisă de către președintele CRD Nord, dl **Ion LEUCĂ**, președintele raionului Glodeni, care l-a prezentat pe viceministrul dezvoltării Regionale și Construcțiilor, dl Anatol USATÎI și pe dl Valerian BÂNZARU, șef direcția generală dezvoltare regională MDRC.

Dl **Ion LEUCĂ**, președintele CRD Nord, a menționat că ședința de astăzi este importantă pentru faptul că în cadrul acesteia, pe lângă subiectele din agendă, ce vor fi prezentate, va fi aprobată Strategia de Dezvoltare Regională Nord 2016-2020, document de importanță regională,

elaborat de GL, în concordanță cu legislația națională din domeniu, dar și din domenii conexe. A mulțumit tuturor, care s-au implicat în procesul de elaborare a SDR Nord.

Dl **Ion LEUCĂ** a oferit cuvântul de salut dlui Anatol USATÎI, viceministru al dezvoltării regionale și construcțiilor.

Dl **Anatol USATÎI**, viceministru al dezvoltării regionale și construcțiilor a salutat membrii CRD Nord și a transmis salutări din numele dlui Vasile BÎTCA, ministrul dezvoltării regionale și construcțiilor și succese în activitatea de azi și pe viitor. A menționat că MDRC mereu promovează ideile de colaborare cu APL. CRD Nord este cel mai democratic instrument, de discutare și luare a deciziilor la nivel regional. MDRC se mândrește că anume eforturile ministerului au fost puse la baza creării acestui mecanism. La fel, a îndemnat membrii CRD Nord să se implice activ la subiectele ce vor fi puse în discuție. Sunt cazuri când agenția nu poate fi considerată vinovată de neîndeplinirea unor sarcini din cauza situației economice și financiare din țară. Din această cauză FNDR a fost micșorat și agenția nu a avut posibilitatea să-și onoreze obligațiunile față de parteneri, au fost create restanțe la plăți, contracte sistate. Finanțarea acelor proiecte, care au fost incluse în DUP și nu au primit finanțare, vor fi prelungite în anul 2016, pentru asigurarea sustenabilității investițiilor. A informat că dl Valerian BÎNZARU, șef direcția generală dezvoltare regională MDRC, va aduce la cunoștință informații mai detaliate cu referire la proiectele nefinalizate din RDN. La fel, sunt cazuri când APL se eschivează de la implementarea proiectelor, considerând că responsabilitatea este doar a agenției, ceea ce nu-i corect. Dacă APL sunt beneficiari, ei au și responsabilități.

Dl viceministru a informat că la ședința de azi la fel va fi discutat proiectul SDR Nord, prioritățile căreia vor fi luate ca bază la Apelul III de Propuneri de Proiecte din FNDR, la care sunt eligibile APL.

Dl **Ion LEUCĂ** a mulțumit dlui viceministru și a dat citirii Ordinii de zi a ședinței CRD Nord. A propus de a completa agenda cu încă un subiect ***Cu privire la excluderea unui membru din componența CRD Nord.*** S-a propus la vot agenda completată.

S-a votat:

PRO – 33

CONTRA – 0

ABȚINUT – 0

I. Conform ordinii de zi cuvânt i-a fost oferit dlui **Ion BODRUG**, director ADR Nord, care a relatat subiectul ***Cu privire la audierea Raportului de activitate al ADR Nord pentru anul 2015***

Dl **Ion BODRUG**, a comunicat că anul 2015 a fost un an productiv pentru ADR Nord și regiune, indiferent de situația politică și economică dificilă din țară. Obiectivele propuse pentru acest an au fost realizate cu succes. Au fost prezentate succint rezultatele obținute:

- 1 SDR Nord 2016-2020 elaborat
- 1 PRS în domeniul DLR aprobat de către CRD Nord

- 3 APL II asistate la elaborarea/actualizarea SDSE raionale conform politicilor regionale
- 2 ședințe a CRD Nord desfășurate
- Circa 10 proiecte implementate din sursele FNDR și din alte surse
- Circa 10 CPP în domeniile: AAC, MDS, DLR și EE a clădirilor publice dezvoltate în CPV
- 1 eveniment *Ziua ușilor deschise* desfășurat
- 9 sesiuni de instruire a actorilor regionali și 3 stagii pentru specialiștii ADR Nord
- 11 vizite de studiu peste hotare
- 1 *Forum Economic desfășurat*
- 3 evenimente de anvergură desfășurate (Zilele RDN, Ziua cooperării Letoniei cu RDN, Festivalul Mierii).
- 1 sesiune de instruire pentru membrii CRD Nord desfășurat

În 2015 ADR Nord a realizat proiecte de dezvoltare regională și a organizat evenimente al căror principal obiectiv a fost implementarea politicii de dezvoltare regională și atragerea investitorilor străini în regiune. Valoarea totală a investițiilor este de aproximativ de 33 883,19 mii de lei, din mijloacele FNDR, sau circa 75% din suma de 45159,2 mii lei aprobate, planificată pentru anul 2015 și peste 24 milioane de lei atrași din surse externe

ADR Nord a desfășurat multiple activități importante în contextul planificării dezvoltării regionale. *Elaborarea SDR Nord a fost unul dintre cele mai importante obiective ale ADR Nord în anul 2015.* Acest proces a fost susținut de experți naționali, internaționali (Letonia, Polonia, România, Cehia) și parteneri ai ADR Nord (Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți, VARAM și ADR Vest, România). SDR Nord 2016-2020 urmează a fi aprobată în cadrul ședinței CRD Nord, planificată pentru sfârșitul lunii ianuarie 2016. De asemenea, CRD Nord a aprobat PRS în domeniul DLR.

Pe parcursul anului, la solicitarea Consiliilor raionale din RDN și specialiștii ADR Nord au acordat suport metodologic și consultativ la elaborarea SDSE CR Ocnița, Rîșcani, Edineț și Drochia.

În contextul dezvoltării și consolidării capacităților în anul 2015 au avut loc 10 vizite de studiu ale specialiștilor ADR Nord peste hotarele Republicii Moldova în țările: Letonia, Polonia, Slovacia, Lituania și Germania. De asemenea au avut loc și o serie de vizite a partenerilor internaționali în RDN.

În următoarea perioadă, echipa ADR Nord va continua să muncească în direcția realizării politicilor de dezvoltare regională, prin implementarea proiectelor și atragerea investitorilor în regiune. E de remarcat faptul că, din 2016, în cadrul ADR Nord va activa o nouă structură, Serviciului cooperare și atragerea investițiilor, care va depune maxim efort pentru identificarea parteneriatelor și a fondurilor pentru realizarea obiectivelor propuse în SDR Nord 2016-2020.

Totodată, ADR Nord va continua să valorifice relațiile pe care le-am cultivat în toți acești ani cu partenerii săi din Letonia, Germania, România, Polonia și alte state membre ale Uniunii Europene.

Ca continuare a prezentării dl Ion BODRUG, a solicitat dlui Constantin BÂNDIU, șef secția management proiecte al ADR Nord să continue cu prezentarea informației cu referire la proiectele realizate în anul 2015. Dl **Constantin BÂNDIU** a relatat că în 2015 ADR Nord a avut în gestiune 11 proiecte de dezvoltare regională: 8 proiecte finanțate din sursele FNDR în sumă de 180 610, 91 mii lei (7 proiecte cu extindere din 2014 și 1 proiect nou), 2 proiecte finanțate din sursele Guvernului German, în valoare de 17 713, 33 mii lei.

În rezultatul realizării proiectelor de infrastructură, ADR Nord a obținut anul trecut următoarele rezultate: 6,16 km de drum renovat, 21 km de rețele de apeduct construite, 1 stație de pompare a apelor reziduale construită, 11 km de rețele de canalizare construite.

În continuare, dna **Maria PRISACARI**, specialist principal al ADR Nord, a informat membrii CRD Nord despre realizările în domeniul relații internaționale și atragerea investițiilor în RDN. Astfel, principalii parteneri ai ADR Nord și RDN pe parcursul anului 2015 au fost:

- Ministerul Protecției Mediului și Dezvoltării Regionale din Letonia (VARAM)
- Agenția de Investiții și Dezvoltare a Letoniei (LIAA),
- ONG-ul Forumul Rural din Letonia
- Oficiul Mareșalului Wielkopolska din Polonia
- ONG-ul Institutul pentru Germania și Europa de Nord (INIEP),
- Agenția pentru Dezvoltare Regională Vest din România
- Agenția Cehă pentru Dezvoltare din Republica Cehă,
- Ambasada României în Republica Moldova

Cu suportul partenerilor au fost atinși următorii indicatori:

- 5 proiecte din surse externe în valoare de 319,647.12 EUR
- 14 parteneriate în RDN facilitate
- 3 stagii a specialiștilor ADR Nord, CRD Nord și APL
- 1 eveniment – Zilele Regiunii de Dezvoltare Nord – organizat în totalitate din fonduri externe, în valoare de 11,617.62 EUR
- 3 planuri de activități comune cu partenerii de dezvoltare (Letonia, Polonia și România), dintre care activitățile planificate cu Letonia în valoare de 20,000 EUR (2015).
- În total – 351264,74 EUR valorificați din surse externe

Au fost realizate următoarele proiecte din surse externe:

1. „Formare de formatori în elaborarea planurilor/strategiilor locale/regionale” implementat în parteneriat cu ONG-ul ”Institutul pentru Germania și Europa de Nord”. Valoarea totală a proiectului este 13,454.63 EUR;

2. „Managementul proiectului - instrument al dezvoltării locale și regionale. Experiența Regiunii Wielkopolska pentru Regiunea de Dezvoltare Nord, Moldova” e implementat în parteneriat cu Oficiul Mareșalului Wielkopolska. Valoarea totală a proiectului este 48,048.71 EUR;
3. „Crearea sistemului integrat de dezvoltare durabilă a sectorului apicol în Regiunea de Dezvoltare Nord a Republicii Moldova”. Valoarea totală a proiectului se cifrează la 157,382.24 EUR, oferită prin intermediul Asistenței oficiale pentru dezvoltare a României.
4. „Dezvoltarea planificării strategice în Regiunea de Dezvoltare Nord, Moldova”, finanțat din sursele guvernului Republicii Cehia prin intermediul Agenției Cehe pentru Dezvoltare. Proiectul este implementat în perioada octombrie 2015 – noiembrie 2017. Suma totală a proiectului constituie 91,544.8 EUR;
5. Studiul de pre-fezabilitate la proiectul „Dezvoltarea instrumentelor moderne de planificare în Regiunea de Dezvoltare Nord utilizând tehnologia GIS”, Valoarea totală a studiului constituie 9216.74 EUR.

În continuare dna **Maria PRISACARI** a informat despre evenimentele de anvergură organizate în RDN. Principalul eveniment a fost Zilele Regiunii de Dezvoltare Nord, în cadrul căruia au avut loc un șir de activități și anume:

- Forum internațional,
- Workshop în domeniul turismului
- Dezbateri în cadrul proiectului „Regiunile Moldovei merită un viitor european”
- Masă rotundă în domeniul antreprenoriatului
- Ziua cooperării Letoniei cu Regiunea de Dezvoltare Nord a Republicii Moldova.

Rezultate: circa 200 de participanți, APL, ONG, mediul academic, antreprenori din Republica Moldova, România și Letonia; 2 acorduri de colaborare dintre APL din RDN și cele din Letonia. Valoarea totală a evenimentului 11,617.62 EUR, exclusiv din surse externe

Au fost purtate discuții de cooperare cu CJ Brașov și Agenția de Dezvoltare Durabilă din Brașov, România.

La capitolul Transparență și comunicare:

- 130 de comunicate, note și anunțuri de presă
- 492,731 de accesări și 45,281 de vizitatori unici pe site-ul ADR Nord
- Aproximativ 235 de materiale jurnalistice despre activitățile ADR Nord și CRD Nord
- 4 buletine informative „Dezvoltare regională” (MDRC)
- 1 vizită pentru jurnaliști la proiectele de dezvoltare regională din raioanele Glodeni și Dondușeni
- 1 dezbateri on-line organizată de publicația „SP”
- 1 conferință de presă (lansarea Zilelor RDN, ediția a III-a)

- Elaborarea a 4 machete pentru panourile informative în cadrul proiectului „Îmbunătățirea serviciilor de apă și canalizare în raionul Râșcani”
- 1 concurs de desene pe asfalt și 1 expoziție de caricaturi despre UE (Ziua Europei la Bălți)
- 1 dezbateră în cadrul proiectului „Regiunile Moldovei merită un viitor european”
- 1 campanie națională cu genericul „Cooperare pentru dezvoltare”, pentru a promova subiecte legate de dezvoltarea regională pe agenda media

Dl **Ion LEUCĂ**, a mulțumit dlui Ion BODRUG și specialiștilor ADR Nord pentru relatarea detaliată a rezultatelor obținute în anul 2015 și a dorit agenției succese mari în continuare. La fel, a mulțumit ADR Nord pentru facilitarea semnării acordului de colaborare a raionului Glodeni cu partenerii din regiunea Elgava, Letonia, din partea cărora au obținut suport financiar în sumă de 30 mi euro pentru renovarea sistemului de încălzire la grădinița din s. Petrunea, r-l Glodeni. A accentuat importanța colaborării cu partenerii europeni și atragerea investițiilor.

A întrebat dacă sunt întrebări la subiectul prezentat. Întrebări nu au parvenit.

Dl **Ion LEUCĂ**, președintele CRD Nord, a propus să fie pus la vot decizia nr. 1, ***Cu privire la audierea Raportului de activitate al ADR Nord pentru anul 2015*** (anexă la procesul-verbal)

S-a votat:

PRO – 33

CONTRA – 0

ABȚINUT – 0

- **S-a decis:**

- Se ia act de Raportul de activitate al ADR Nord pentru anul 2015, anexa nr.1, parte componentă a prezentei decizii.
- Activitatea Agenției de Dezvoltare Regională Nord pe parcursul anului 2015 se consideră drept **bună**

Inițial au fost propuneri ca activitatea agenției să fie considerată *satisfăcătoare*, însă dl **Sergiu CULIBABA**, delegat din partea primăriei Bălți a menționat că agenția nu este vinovată de faptul că proiectele planificate pentru finanțare în anul 2015 nu au fost finalizate. Agenția oricum a depus efort pentru îndeplinirea obligațiilor sale. De aceea consideră că activitatea agenției este bună. Toți au fost de acord și propunerile inițiale au fost retrase.

II. Conform agendei, dl **Ion LEUCĂ** a oferit cuvântul dlui Pavel CURCOVICI, specialist principal ADR Nord, care a relatat subiectul ***Cu privire la audierea Raportului de implementare a SDR Nord 2010-2016***

Dl **Pavel CURCOVICI**, a informat membrii CRD Nord despre realizarea politicii de dezvoltare regională în RDN. SDR Nord a fost elaborată în cadrul unui proces participativ cu implicarea a mai multor actori regionali și adoptată de către CRD în 2010. Strategia a fost aprobată pentru o perioadă de 7 ani, pentru anii 2010-2016. SDR Nord a fost revizuită în anul

